

บทความ

ทำไมจึงต้องร่วมกันคิด ร่วมกันพัฒนาเด็ก

เรื่อง “ร่วมกันพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสัมมาคารวะ”

เสนอ

อาจารย์ณัฐภา บุรณะพิมพ์

อาจารย์สุชาดา หวังสิทธิเดช

ดร. นลินรัตน์ อภิชาติ

จัดทำโดย

นางสาวคณิงนุช วิทเวทย์

รหัสนักศึกษา 571461321013

ห้องเรียน 801

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2558

บทความ " ทำไมต้องร่วมกันคิด ร่วมกันพัฒนาเด็ก "

เรื่อง " ร่วมกันพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสัมมาคารวะ "

คณิงนุช วิทเวทย์

หลายท่านคงเคยได้ยินสุภาษิตที่กล่าวว่า "ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก" ซึ่งมีความหมายว่าจะอบรมสั่งสอนอะไรก็ทำเสียตั้งแต่เด็ก เพราะอบรมสั่งสอนง่าย จะสอนให้เป็นอะไรก็ได้ ส่วนคนแก่นั้นสอนยากเหมือนไม้แก่ถ้าดัดก็หัก ผิดกับไม้อ่อนซึ่งดัดง่ายไม่หัก ซึ่งก็เหมือนกับการที่เราจะสอนเด็กให้มีสัมมาคารวะเราต้องวางรากฐานและปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้กับเด็กตั้งแต่ยังเล็ก สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2546 ว่า " การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดถึง ๕ ปี* บนพื้นฐาน การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรม ที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม "

สัมมาคารวะ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงการใช้วาจาใจ และกาย ต่อบุคคลอื่นอย่างสุภาพและอ่อนน้อม การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จำเป็นต้องมีการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีการพัฒนาการทั้งด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม การพัฒนาจิตใจจึงถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในสถานการณ์ของสังคมไทยปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้า มีการมุ่งเน้นการแข่งขันมากจนลืมว่า เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ต้องปลูกฝัง ขัดเกลา เนื่องจากเด็กวัยดังกล่าวเป็นวัยซึ่งมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ประสบการณ์ต่างๆที่เด็กได้รับในช่วงอายุนี้ จะมีผลอย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็กในช่วงต่อไป ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษแก่เด็กทุกด้านตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ธรรมชาติของเด็กปฐมวัยที่เห็นได้ชัดนั้นคือ เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านบุคลิกภาพมากที่สุด เป็นวัยอยากรู้อยากเห็น มีความสงสัยในสิ่งต่างๆ ชอบถามจนกว่าจะได้คำตอบที่ชัดเจน เด็กวัยนี้เริ่มแสดงพฤติกรรมต่างๆออกมาให้เห็น เช่น การเลียนแบบพ่อแม่ ครู และเพื่อนในวัยเดียวกัน เด็กวัยนี้ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ไม่สามารถเข้าใจความคิดเห็นของผู้อื่น จะคิดว่าสิ่งที่ตนรับรู้คนอื่นก็รับรู้ด้วย มักแสดงอารมณ์ออกมาอย่างเปิดเผยและเปลี่ยนแปลงอารมณ์ได้ง่ายๆ ดังนั้น ครูหรือผู้เกี่ยวข้องในการดูแลเด็กจะต้องเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติของเด็ก เพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาการบุคลิกภาพที่ดีให้กับเด็กปฐมวัย การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ดีที่เป็นพฤติกรรมเชิงบวก มีหลายคุณลักษณะด้วยกัน ที่จะทำ ให้เด็กสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การมีสัมมาคารวะ เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ควรส่งเสริมเพื่อให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน เพราะการปลูกฝังนี้จะทำให้เด็กเป็นที่รักและต้องการของสังคม และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถที่จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพได้ในสังคม

ลักษณะของเด็กปฐมวัยกับการมีสัมมาคารวะ

ตัวบ่งชี้คุณลักษณะว่ามีสัมมาคารวะ คือ การใช้วาจาสุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ การไม่พูดแทรกขณะผู้อื่นพูด การแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับสถานที่ การแสดงกิริยาอ่อนน้อมต่อบุคคลอื่นได้เหมาะสมกับสถานะ ความถึงพร้อมด้วยความเคารพนับถือ ยกย่อง เคารพ บูชาและปฏิบัติตามคำสั่งสอน ที่บ่งบอกของคุณลักษณะ พฤติกรรมที่แสดงออกมาจากกิริยาท่าทาง ทางกาย ทางวาจา โดยมีใจเป็นตัวกำหนดสั่งการสั่งงานของคุณลักษณะ กิริยาท่าทางที่ออกมาทางกายและทางวาจา เช่น การกราบไหว้ การอภิวาท การทำความเคารพ การลุกขึ้นรับ รวมถึงกิริยาท่าทางอื่นๆ เช่น การยืน เดิน นั่ง นอน กิน ดื่ม และการกระทำ เป็นต้น เหล่านี้เรียกว่า กิริยาทางกาย การใช้สำนวนเสียง ภาษา ถูกต้องไพเราะอ่อนหวาน ฟังแล้วเพราะหู น่าชื่นชมยินดี ถูกต้องตามกาลเวลา หรือกาลเทศะ เป็นระเบียบมีวินัย เหล่านี้เรียกว่า กิริยาทางวาจา ส่วนสิ่งที่คิดวางแผนไว้ล่วงหน้าก่อนโดยบุคคลอื่นไม่สามารถมองเห็นได้ เป็นสิ่งที่รู้ด้วยตนเอง แต่บุคคลอื่นอาจสามารถรู้ได้ด้วยการสังเกตลักษณะอาการรูปร่างสันตสันฐานภายนอก และพร้อมที่จะสั่งบังคับกิริยาที่บ่งออกจากภายนอก เพื่อที่จะปฏิบัติการกระทำทางกายและการกระทำทางวาจา เหล่านี้เรียกว่า อาการจากใจ หรือมโนกรรม คือ ใจเป็นผู้สั่งการกระทำออกมา หรือเป็นลักษณะที่แสดงออกของบุคคลที่มี กายอ่อนน้อม วาจาอ่อนหวาน และจิตใจอ่อนโยน หรือลักษณะของผู้ที่มี ศีล สมาธิ และปัญญา รวมถึงการแสดงกิริยามารยาทอย่างอื่น ด้วยความตั้งใจ ไม่มีความแข็งกระด้างกระตือรือร้น ไม่ใช่คำพูดที่ไม่สุภาพและไม่เหมาะสมกับกาลเวลา บุคคล สถานที่ และคำสั่งสอน

ความสำคัญของเด็กปฐมวัยกับการมีสัมมาคารวะ

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่หลั่งไหลเข้ามาในวิถีชีวิตคนไทยอย่างรวดเร็วนี้ ทำให้สภาพสิ่งแวดล้อมในสังคมปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด รวมทั้งด้านความเจริญทางด้านวัตถุ โดยไม่คำนึงถึงคุณธรรม วัฒนธรรม และหลักการปฏิบัติที่ดีงามของไทย ในการปฏิบัติตามจริยธรรมทางสังคมนั้นมีเป้าหมาย คือการมีคุณธรรม จริยธรรมที่แสดงออกถึงการได้รับการอบรมที่ดี การมีสัมมาคารวะ ความเคารพ หรือมารยาทนั้น มุ่งที่การปฏิบัติทางกายและทางวาจาเป็นที่สำคัญ เพราะสองสิ่งนี้มองเห็นได้ง่าย สัมผัสได้ง่าย มารยาทและการวางตัวที่เหมาะสม จึงเป็นปรากฏการณ์แรกๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้ผ่านการอบรมฝึกตนมาดี มีคุณสมบัติของผู้ดี มีวัฒนธรรมอันเจริญ นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงความเป็นผู้มีมีความเคารพ อ่อนน้อม ส่งผลให้เกิดความเคารพในสิ่งควรเคารพ และให้เกียรติสิ่งที่ไม่ได้นับถือ ในที่นี้จะกล่าวถึง มารยาทในสังคมไทยที่ใช้ในปัจจุบันอย่างที่คนทั่วไปมักต้องพบกับสถานการณ์ที่ต้องแสดงออกซึ่งมารยาทเหล่านี้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 จึงกำหนดไว้ในจุดหมายของหลักสูตรเป็นข้อแรก คือ ผู้เรียนเกิดคุณ ลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ และกำหนดเป็นเกณฑ์การจบหลักสูตรข้อหนึ่งในทุกช่วงชั้น คือ ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ในส่วนของการมีสัมมาคารวะดังนี้

คุณลักษณะ : มีสัมมาคารวะ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงการใช้วาจา ใจ และกาย ต่อบุคคลอื่นอย่างสุภาพและอ่อนน้อม

ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ : มีสัมมาคารวะ

- ใช้เวลาสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ
- ไม่พูดแทรกขณะผู้อื่นพูด
- แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับสถานที่
- แสดงกิริยาอ่อนน้อมต่อบุคคลอื่นได้เหมาะสมกับสถานะ

การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมกรรมที่มีสัมมาคารวะคือ พฤติกรรมของผู้มีความเคารพและรู้จักให้เกียรติหรือยกย่องบุคคลอื่น นับถือผู้อื่น

ประโยชน์ที่เด็กได้รับจากการมีสัมมาคารวะ

- เด็กที่มีสัมมาคารวะจะมีความประพฤติเรียบร้อย ไม่ใช้กิริยาข่มขู่บุคคล เช่น เมื่อเดินเข้าใกล้ใครก็หลีกเลี่ยงในระยะที่พอเหมาะ ไม่ยกมือยกเท้าให้กระทบใคร ไม่ชี้มือหรือยกมือให้ผ่านใคร หรือข้ามศีรษะใคร ไม่ว่าจะนั่ง นอน ยืน เดิน ไม่เหยียดเท้าใส่ใคร เมื่อท่านผู้ใหญ่นั่งอยู่ ไม่เดินเฉียดไป ต้องคลานไป หรือเดินก้มหลังไป ไม่สอดสอานวาทหรือแย่งชิงพูด หมายความว่า ขณะที่ผู้อื่นกำลังพูดอยู่ จะไม่พูดสอดแทรกขึ้นในขณะนั้น แต่รอให้ท่านพูดจบเสีย ก่อน หากจำเป็นจะต้องพูด ก็รอให้จบระยะหนึ่งแล้วขอประทานโทษก่อนจึงพูด ไม่ชิงกันพูด ไม่แข่งกันพูด ไม่พูดพร้อมกัน ไม่พูดด้วยเสียงอันดังเหลือเกิน ไม่ใช่เสียงเกินเมื่อจะสนทนาปราศรัยกัน ต้องพูดด้วยน้ำเสียงตามปกติ พอได้ยินชัด เจน อยู่ใกล้กันพูดค่อยๆก็ได้ยิน ย่อมไม่ใช่ถ้อยคำอันหยาบคาย ไม่ว่าจะพูดกับใคร ในเวลาใด ในสถานที่ใด ด้วยเรื่องอะไร พูดด้วยน้ำเสียงสุภาพ นุ่มนวล อ่อนหวาน จับใจ สบายหู เคารพยำเกรงพ่อแม่และครู ความเรียบร้อยนี้เรียกว่า ความอ่อนโยนของใจที่ได้ถ่ายทอดออกมาเป็นพฤติกรรมกรรมที่มีสัมมาคารวะ เป็นต้น

- เด็กจะมีกิริยาเป็นที่รัก ไม่ใช้กิริยาขู่ข่มหรือกระชับกระชากับผู้ใดในเวลาเมื่ออยู่เฉพาะหน้าผู้หนึ่ง หมายความว่า ขณะกำลังสนทนากับผู้ใดหรืออยู่ในกลุ่มใด ก็ไม่ทำขู่ข่ม หรือกระชับกระชากับใคร เป็นการเฉพาะตัว ซึ่งอีกฝ่ายหนึ่งหรือคนหนึ่งที่อยู่ด้วยนั้นไม่รู้ เพราะทำการเช่นนี้อาจทำให้ผู้ที่ไม่รู้เรื่องนั้นมีความระแวงสงสัยไปต่างๆ นานาได้ ความน่ารักนี้เรียกว่า การแสดงออกทางทนาย ไม่พูดให้เพื่อนเก้อกระดาก หมายความว่าเมื่อพบเพื่อน แม้รู้ว่าเรื่องของเพื่อนเป็นอย่างไร หรือผู้หนึ่งเกิดพลาดพลั้งอย่างใดขึ้น ก็ไม่ควรพูดให้เพื่อนต้องเก้อหรือกระดาก พูดจาด้วยอาการอันยิ้มแย้มแจ่มใส ผูกใจกันอันเป็นที่ตั้งแห่งความรักใคร่อันสนิทสนม ความน่ารักนี้เรียกว่า การพูดทนาย วาจา ย่อมรู้จักเกรง ใจคน หมายความว่า ตามปกติคนเราไม่ควรรรบรอนคนอื่นเขาไม่ว่าผู้หนึ่งจะเป็นใครก็ตาม ความน่ารักนี้เรียกว่า เกิดจากใจ เป็นต้น

แนวทางที่พ่อแม่ ผู้ปกครองจะช่วยส่งเสริมการมีสัมมาคารวะให้ลูก

แนวทางการจัดกิจกรรมของพ่อแม่ที่ช่วยส่งเสริมการมีสัมมาคารวะให้ลูกที่มีแบบแผน อันเป็นเอกลักษณ์สำคัญของสังคมไทย เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้ฝึกปฏิบัติในการกราบ การไหว้ ยืน เดิน นั่ง อย่ายุกตอก ลึกซึ้งในแนวปฏิบัติที่ทำให้เด็กลดอัตตาของตนเอง สามารถดำรงอยู่ร่วมกันได้อย่างดี โดยเฉพาะมารยาทชาวพุทธที่หล่อหลอมมาจากหลักธรรมคำสอนทางพุทธศาสนา เป็นกิริยา วาจาที่บุคคลในสังคมพึงปฏิบัติต่อกัน นับเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมทางศาสนา และควรสร้างกิจ กรรมธรรมที่ออกมาจากตัวของผู้ที่

จะสอนให้เป็นแบบอย่างของผู้อื่น คือ กิจกรรมธรรมดาๆ ง่ายๆ เช่น ถ้าฝึกก็ต้องเริ่มมาจากพ่อแม่ ต้องทำ ความดีให้ลูกเห็นเป็นตัวอย่าง สอนให้ลูกทำความดี คือ ทางกาย ทางวาจา และการคิดสิ่งดีๆ ทางใจ หรือวิธี การสร้างการสอนลูกก็มีอยู่หลายวิธี และต้องมีหลักการในการสร้าง เช่น การเลี้ยงลูกให้มีความสุขและมีธรรมะ ในใจนั้น พ่อแม่ต้องเริ่มที่ตัวเอง ดังนี้

-มีความสุขให้ลูกเห็น ลูกจะสุขเป็น พ่อแม่ต้องทำให้เห็นก่อน สร้างคนดีให้สังคม ด้วยการสร้างเด็กที่มี ความสุข เป็นคนดี ให้ลูกดูสอนด้วยคำพูดสั้นๆ ไม่เท่ากับทำให้ดูเพียงครั้งเดียว หากพ่อแม่ต้องการให้ลูกเป็น คนดีเช่นใด พ่อแม่ก็ต้องเป็นคนดีเช่นนั้นให้ลูกดูเป็นตัวอย่างเสียก่อน

- รักลูกด้วยปัญญา พ่อแม่ต้องเลี้ยงลูกให้ได้ดีในแบบที่เขาเป็น ไม่ใช่เลี้ยงให้เขาเป็นแบบที่เราต้องการ อยากรู้ให้โลกเป็นอย่างไร ก็ต้องสร้างให้เด็กเป็นอย่างนั้น

- ห่างให้เป็น เพื่อจะได้เห็นลูก อย่าจ้องจับผิดลูก จนลืมมองตัวเอง จงจัดการใจของตัวเองก่อนที่จะไป จัดการลูก อย่าใช้อคติของตัวเองตัดสินลูก จงหัดเป็นผู้สังเกตการณ์ ไม่ใช่ผู้พิพากษาหรือผู้จัดการ อย่ายึดลูก เป็นศูนย์กลางจนลืมการอยู่ร่วม กันเป็นสังคม ควรสอนให้ลูกเรียนรู้ที่จะยอมรับความแตกต่างของคนอื่น

การที่เด็กแสดงประพฤตินี้มีสัมมาคารวะ มีความสุภาพเรียบร้อย ให้เกียรติผู้อื่นทั้งในเรื่องของคำพูด และการกระทำที่อ่อนโยน ไม่เย่อหยิ่ง ไม่หยาบกระด้าง ไม่แสดงอาการหมิ่นแคลนนั่น เป็นการสร้างสุขให้เด็ก เพราะคนที่มีสัมมาคารวะ อ่อนน้อมถ่อมตนไปอยู่ในสังคมใดก็มักจะเป็นที่รักและเอ็นดู ดังนั้นพ่อแม่ควรสอนให้ ลูกเป็นคนมีสัมมาคารวะ โดยการฝึกให้ลูกพูดจาสุภาพเรียบร้อยตั้งแต่เด็ก สอนให้ลูกทำความเคารพผู้ใหญ่ ตั้งแต่เด็กๆจนติดเป็นนิสัยได้ ก็เท่ากับว่า พ่อแม่ได้มอบอาวุธที่มีคุณค่าเพื่อให้ลูกอยู่ในสังคมได้อย่างดีที่สุด และ อยู่ในสังคมได้อย่างชนะใจผู้อื่น

เกร็ดความรู้เพื่อครู

ครูเป็นผู้ที่ช่วยเหลือหลอมพฤติกรรมของเด็ก ดังนั้นครูควรให้การเสริมแรงเฉพาะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เท่านั้น เช่น ในห้องเรียนครูชมเด็กที่ตั้งใจฟังครู ส่วนเด็กที่คุยกันนั้น ครูไม่ตำหนิ แต่ครูจะแสดงอาการไม่สนใจ การเลือกชมเฉพาะพฤติ กรรมที่พึงประสงค์ จะช่วยให้เด็กแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก ครูควรเป็นตัวอย่างที่ดี เด็กอาจยึดครูเป็นแบบอย่างในหลายด้านในการปรับพฤติกรรม หากครูไม่สามารถเป็นแบบอย่างได้ อาจใช้ นักเรียนเป็นแบบอย่างได้ เช่นตัวอย่างของการพูดไพเราะ ความขยันหมั่นเพียร การมีสัมมาคารวะต่อครู การ เลือกลงขันการที่ส่งเสริมพฤติกรรมของเด็ก เพื่อให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ซ้ำอีก เมื่อได้รับคำชมเชย หรือรางวัล เช่นเมื่อทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดสำเร็จ ครูควรพูดว่า เก่ง ดี วิเศษ เยี่ยม เป็นต้น อุปกรณ์เสริมแรงที่เป็น สิ่งของอาจได้แก่ อาหารหรือขนม ของเล่น การให้เสริมแรงควรให้สม่ำเสมอในตอนแรกเมื่อพฤติ กรรมเริ่มคงที่ แล้ว ควรลดเสริมแรงลง และให้เสริมเป็นครั้งคราวเท่านั้นเมื่อพฤติกรรมคงที่แล้ว

สรุปความสำคัญของการร่วมกันพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสัมมาคารวะ

การพัฒนาทักษะชีวิต(Life Skills)ของเด็กปฐมวัยกับการมีสัมมาคารวะ ช่วยให้เด็กมีพื้นฐานด้านอุปนิสัยที่ดีสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดีและมีความสุข โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันความเสี่ยงในการดำเนินชีวิตให้เกิดความตระหนักรู้ เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นการวางรากฐานพัฒนาการด้านบุคลิกภาพให้กับเด็กปฐมวัยให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นเป็นการปฏิบัติในสิ่งที่ตั้งงามที่ได้รับการปลูกฝังจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่งที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมการปฏิบัติตนที่เหมาะสมและได้รับการยอมรับ

ส่วนการพัฒนาทักษะทางสังคม (social skills)และการจัดประสบการณ์ให้เด็กมีสัมมาคารวะ เป็นการสอนเด็กให้เขาได้มีทักษะที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างกันในสังคม รวมทั้งความสามารถในการเข้าใจถึงสถานการณ์ที่หลากหลาย กฎกติกาต่าง ๆ ในสังคม ความสามารถในการรู้จักผู้อื่น และการคิดคำนึงถึงคนรอบข้างอย่างเข้าใจ โดยมียุทธศาสตร์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในทางบวกให้เกิดขึ้นเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับทุกเพศทุกวัย ทั้งวัยเด็กที่ต้องการการพึ่งพา การเรียนรู้สิ่งใหม่ในชีวิต วัยรุ่นที่ต้องการการยอมรับจากเพื่อนฝูงคนรอบข้าง วัยผู้ใหญ่ที่เริ่มสร้างครอบครัวและต้องการความสำเร็จในหน้าที่การงาน ทักษะทางสังคมเป็นทักษะที่จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนอย่างเป็นระบบเช่นเดียวกับทักษะอื่น ๆ โดยนำทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของ อีริกสัน (Erik Erikson) มาจัดประสบการณ์

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา บ้านและ ชุมชนให้เด็กมีสัมมาคารวะ คือ การสร้างความร่วมมือกันในเรื่องความรู้ ความเข้าใจที่ดีระหว่างสถานศึกษา บ้านและชุมชนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เป็นเด็กมีสัมมาคารวะ สามารถประพฤติตนให้เป็นคนที่มีคุณภาพสามารถสร้างสรรค์สังคมไทยให้น่าอยู่และเจริญก้าวหน้าในอนาคตซึ่งนำทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ เออร์วิน มาใช้

โดย(Ervic, 1976,p. 138 อ้างถึงใน วัลภา พรหมฤทธิ์,2550) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมว่า คือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาร่วมคิด ตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความชำนาญของประชาชนแก้ไขปัญหาพร้อมกัน การใช้วิทยากรที่เหมาะสมให้การสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖.พิมพ์ครั้งที่ ๑.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๗

ทิพมาศ เสวตวโรชิต.(๒๕๕๙).สัมมาคารวะ (respect)(ออนไลน์).แหล่งที่มา : <http://taamkru.com/th/สัมมาคารวะ/> . ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.